

اخبار

راهکار یک اقتصاددان به سیاست‌گذاران ارزی مہار تورم با دلار ارزان توہمی بیش نیست

یک اقتصاددان درباره بازنگری در سیاست‌های ارزی با بیان اینکه این موضوع یکی از مطالبات اصلی کارشناسان است می‌گوید: تا زمانی که سیاست‌گذار به این باور نرسد که راه برزن‌رفت از وضعیت فعلی اکتا به دانش و تجربه اقتصادی است، تکرار اشتباهات در حوزه سیاست‌های ارزی را گریزی نیست و بنده و سایر کارشناسان بارها بر این موضوع تأکید کرده و در یک مورد تجربه روسیه در مدیریت بحران ارزی را به سیاست‌گذاران یادآور شده ایم ولی در یفا که کشتیبان را سیاستی دگر در سر بود و به این بازنگری باور نداشت. آنچه در ماه‌های اخیر اتفاق افتاد گواہی است بر این داوری.

دکتر اصغر شاهمردی بسا بیان اینکه بنایش تحلیل سیاست‌های اخیر در حوزه ارزی نیست، بلکه ارائه یک راهکار مشخص برای بازکردن گرهی از مشکلات پیش‌روی اقتصاد ایران و بانک مرکزی است. می‌گوید: بارها بر لزوم قیمت‌گذاری ارز در بازار تأکید شده است، به‌نظر می‌رسد سیاست‌گذار اقتصادی چندان رابطه خوبی با بازار ارز ندارد و قیمت این‌بازار را بالاتر از نرخِ که خود در نظر دارد، پنداشته و به همین دلیل سعی در قیمت‌گذاری ارز در خارج از بازار و به شکل دستوری دارد. البته اگر بانک مرکزی محدودیت منابع نداشت و شرایط عادی بر واردات و صادرات حاکم بود، می‌توانست با فروش منابع خود از نرخ تعیین شده دفاع کند؛ چنان‌که در همه این سال‌ها کچدار و مرزب همین راه را به‌رغم هزینه‌های سرسام‌آور ادامه داده است.

این کارشناس ارشد اقتصاد در صندوق بین‌المللی پول ادامه می‌دهد: در شرایط حاضر امکان چنین رفتاری تقریباً غیرممکن است و تجربه همین یک ماه و اندی نیز نشان می‌دهد که هزینه چنین نرخ‌گذاری، بسیار بالا بوده و محکوم به شکست است. اما چرا سیاست‌گذار تمایل و بلکه اصرار به قیمت‌گذاری خراج از بازار دارد؟ دلیل اصلی اقتصادی این رفتار سیاست‌گذار را شاید بتوان در هراس از تورم افسارگسیخته و از دست دادن کنترل اقتصاد و نیز گرانی کالاهای اساسی و وارداتی در نتیجه نرخ ارز بالا دید.

اصغر شاهمردی می‌افزاید: سیاست‌گذار اقتصادی باید یکبار و برای همیشه باندن که تورم را به نرخ ارز نمی‌توان و نباید کنترل کرد. هزینه مہار تورم با ابزار نرخ ارز بسیار زیاد بوده و قطعاً به اتلاف منابع ارزی خواهد انجامید. مہار تورم راهکار عملی خود را دارد و تقریباً همه کشورهای که توانسته‌اند اسب سرکش تورم را مہار کنند، هیچ کدام از نرخ ارز برای کنترل آن استفاده نکرده‌اند. به این ترتیب، پیمانہ تورم برای عدم قیمت‌گذاری ارز در بازار تنها ابزاری است که بتوان به کمک آن از ناآکرامدی سیاست‌گذاری اقتصادی دفاع کرد. عضو سابق هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران در ادامه با بیان اینکه تغذغہ دوم سیاست‌گذار بسیار مہم است،ادامه می‌دهد: به هر حال با توجه به وضعیت اقتصادی مردم، کالاهای اساسی در تأمین ضروریات زندگی انکارناپذیر است، پس سیاست‌گذار به‌حق نگران این موضوع است که با سپردن قیمت‌گذاری ارز به بازار، قیمت این کالاهای که اغلب وارداتی هستند، افزایش خواهد یافت و بسیاری از مردم در تہیہ آنها دچار مشکل خواهند شد. راهکار اقتصادی در این شرایط، تخصیص و قیمت‌گذاری ارز توسط بانک مرکزی نیست، بلکه تخصیص یارانه به واردکننده این کالاهای است. سیاست‌گذار باید قیمت‌گذاری ارز را به بازار سپارد و در عوض، در صورت صلاحدید، بسہ واردکنندگان کالاهای اساسی که واردات را با ارز یک قیمتی بازار انجام داده‌اند، پس از واردکردن کالاهای و تسلیم برگه‌های گمرکی، یارانه را به شکلی بپردازد که قیمت نهایی این کالاهای برای اقشار مردم قابل تحمل باشد. به این ترتیب، سیاست‌گذار، ارز را تکرخ می‌کند، دخالتی در بازار ارز ندارد، از پیداشدن قارچ‌گونه فساد در معاملات ارزی و تخصیص ارز جلوگیری کرده است و مہمتر اینکه دقیقاً یارانه را به گروه کالاهایی اختصاص داده است که از ابتدا درصد مہار قیمت آنها بوده است.

اصغر شاهمردی در آتہا می‌گوید: این سیاست به‌نظر چندان پیچیدہ نیست، ولی سؤال اینجاست که چرا سیاست‌گذار این روش را انتخاب نمی‌کند؟ جواب سادہ را شاید باید این‌گونه داد که در این روش یارانه باید از محل بودجہ دولت پرداخت شود و دقیقاً در این صورت فشار آن را دولت، در بودجہ خود احساس خواهد کرد، حال آنکہ با قیمت‌گذاری ارز توسط بانک مرکزی و فروش ارز به قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی بازار، در واقع دولت مستقیم یارانه‌ای نمی‌دهد، بلکه این یارانه از منابع ارزی بانک مرکزی پرداخت می‌شود. کاری که دولت‌ها بسپار به آن تمایل دارند، همانند همه سیاست‌های حمایتی و ائبساطی مالی که از محل منابع بانک مرکزی انجام می‌دهند. آیا این داستان نتیجه این برداشت به‌شدت نادرست نیست که «دولت، بانک مرکزی را بانک دولت می‌داند»؟ آیا مان بازنگری در این گزارہ نرسیدہ است؟ متأسفانہ پیش‌بینی‌ها و گزارہ‌های علم اقتصاد را با قبول می‌کنیم و به‌کار می‌بریم، یا این گزارہ‌ها بر ما تحمیل می‌شوند و البته چندان به اینکه این گزارہ‌ها خوشبند ما هستند یا نہ، ارتباطی ندارند. ❖

پاسخ تند آذری جہرمی به ادعای سردار جلالی؛ شاید بتوان دزدی ابر را اثبات یار کرد، اما نبود سرور در ساختمان را به سادگی می‌توان آزمون
اقتصادنیوز:محمدجواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات به ادعای غلام رضا جلالی، رئیس سازمان بافندق غیرعامل در خصوص استقرار سرورهای هاتگرام و تلگرام در طبقہ نهم ساختمان امام(ره) وزارت ارتباطات پاسخ داد.

به گزارش اقتصاد نیوز به نقل از انتخاب:آذری جهرمی در حاشیہ نفاہ نامہ وزارت ارتباطات با کمیته‌امداد درباره تأمین مالی کسب و کارهای نوپا، در پاسخ به سوالی در خصوص اظهارنظر جلالی گفت: متعجبم که چرا هموارہ برخی افراد با صحبت‌های نادرست، برای کشور ہزنہ تراشی می‌کنند.البته ما در مقام مسئول خودمان را ولو بہ این شکل ناروا، مسئول می‌دانیم و ایجاد شفافیتی کنیم و وظیفہ خودمان می‌دانیم کہ پاسخ دہیم. اوادامہ داد: شاید نشود دزدی ابرها را ثابت یا رد کرد اما نبودن سرور در طبقہ نهم ساختمان امام رامی‌شود ثابت کرد. ما امروز از روابط عمومی خواستہ‌ایم ساعت ۲، خبرنگاران دعوت کند تا بروند و طبقہ نهم ساختمان امام را بازدید کنند و نتیجہ را بہ قضاوت افکار عمومی بگذارند.

همدلی | گروه اقتصاد- یکی از شاخص‌ها و

مالک‌های توسعه و شکوفایی هر کشور، به عرصه عمرانی بر می‌گردد. در واقع خروجی یک اقتصاد پویا و موفق را می‌توان در پروژه‌هایی مشاهده کرد که برای بهره برداری در اختیار عموم مردم قرار گرفته است. در واقع برای درک درست از وضعیت اقتصادی و اینکه تا چه اندازه در وضعیت مطلوب یا بحرانی قرار دارد باید وضعیت پروژه‌های عمرانی در کشور را مورد بررسی قرار داد. حال آنکه اوضاع ناخوش احوال عمرانی در کشور سال‌هاست چوب لای چرخ توسعه گذاشته است. جندی پیشیش، محمد باقر نوخست، رئیس سازمان برنامه و بوجه، گفته بود: «تکمیل تمامی پروژه‌های نیمه تمام کشور نیازمند ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار است که به تبع تأمین آن در توان دولت نیست.»

به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه، «با وارد کردن مردم(بخش خصوصی) به موضوع سازندگی کشور می‌توان گام‌های سازنده‌ای در مسیر تکمیل این پروژه‌ها برداشت و ما نیز بنا نداریم بخش خصوصی را در زین شریک کنیم و طرح‌های ناخورآمد و مسالہ دار را واگذار کنیم و می‌یابد در جریان واگذاری طرح های نیمه تماممنافع مشروع و قانونی بخش خصوصی به طور کامل برآورده شود.»

در چنین شرایطی راهکار کارشناسان اقتصادی، اولویت بندی پروژه‌ها برای بهره برداری، پرهیز از کلنگ زنی طرح‌های بیشتر تا زمان به ثمر نشستن پروژه‌های پیشین و البته اتخاذ تدابیر موثر به منظور تکمیل طرح های گذشته، است؛ نکته‌ای که نمی‌توان به سادگی از آن گذشت.

همچنین که واگذاری پروژه های نیمه تمام به بخش خصوصی از نمونه راهکارهایی است که به اعتقاد برخی کارشناسان، تدبیری مناسب برای عبور از این چالش به شمار می‌رود، راهکاری که فارغ از نتیجه بخش بودن آن در بهره برداری از پروژه، مسبب حصول دستاوردهای دیگری است که توسعه فرصت‌های شغلی از نمونه‌های آن به شمار می‌رود.

در خصوص واگذاری پروژه های نیمه تمام به بخش خصوصی،دو پیشنهاد کلی مطرح است، از برخی صاحب نظران اقتصادی می‌گویند که، تسهیلات بانکی صندوق توسعه ملی برای تکمیل طرح ها، به عنوان مولفهای تشویقی و حمایتی از بخش خصوصی، راهکاری مناسب برای ترغیب

اقتصاد

گزارش «همدلی» از دلایل نیمه‌کاره ماندن ۷۶ هزار پروژه عمرانی و تاثیر آن بر اقتصاد کشور

آبادانی جفت‌وجور نمی‌شود؟

فعالان این بخش در راستای قبول ایفای نقش در پروژه های نیمه تمام است و برخی دیگر معتقدند، ارائه تضمین به سرمایه گذاران خارجی تدبیر سازنده دیگری برای حصول نتیجه در این عرصه به شمار می‌رود.

❖ بودجه برای عمران چه کرد؟

نگاهی به بودجه دولت در سال ۹۷ حکایت از آن دارد. در حالی که بودجه یارانه‌ها نسبت به سال گذشته افزایش پیدا کرده اما بودجه پروژه‌های عمرانی نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کرده است.

بر اساس این گزارش، سهم بودجه عمرانی در لایحه بودجه سسال ۹۷، ۱۱ هزار میلیارد تومان در مقایسه با بودجه سال ۹۶ کاهش پیدا کرده است. نگاهی گذرا به همین رقم کافی است تا کارشناسانی از جمله محمد قلی یوسفی بر این باور باشند اراده‌ای برای توسعه عمرانی در کشور وجود ندارد. این کارشناس صنعتی در گفت‌وگو با «همدلی» در این باره می‌گوید: «بسیاری از پروژه‌های عمرانی در کشور بدون توجیه اقتصادی و کار کارشناسی ایجاد شده و در برخی موارد هزینه فرصت ایجاد کرده‌اند.»

در لایحه بودجه ۹۷، حدود ۶۰ هزار میلیارد

ماندن پروژه‌های عمرانی باید به آن توجه شود. آن است که باید افزایش هزینه‌ها رد پی بالا رفتن تورم و گرانی مصالح است. اتفاقی که به گفته دست‌اندرکاران یکی از دلایل نصفه ماندن پروژه‌هایی است که حالا به یکی از دست‌اندازهای اقتصاد در کشور تبدیل شده است. وجود پروژه‌های نیمه تمام بخصوص در حوزه آبی کشور حواشی بسیاری را ایجاد کرده است.

❖ تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام آبی ۵۰ سال زمان می‌خواهدا

حالا دیروز مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران به ایستا گفته است: براساس محاسبات صورت گرفته اگر شرایط تأمین منابع مالی در حوزه آب به روال فعلی باشد، ۵۰ سال زمان برای اتمام این طرح ها نیاز است.

محمد حاج رسولی‌ها با بیان اینکه طرح‌های نیمه‌تمام بخش آب کشور به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد، اظهار کرد: «برای امسال تنها ۲۰۰۰ میلیارد تومان برای انجام طرح‌های نیمه‌تمام لحاظ شده است که اگر این میزان را به بخش‌های مجزای سد و شبکه تقسیم کنیم ۵۰ سال طول می‌کشد که این طرح ها تمام شود.»

به گفته او، از میان ۱۱۵۷ شهر ایران ۳۳۴ شهر بسا جمعیتی بالغ بر ۳۴ میلیون نفر با مشکلات کم آبی مواجه هستند. به همین دلیل دولت در هفته‌های اخیر حدود ۱۰۲ میلیارد تومان به منظور اجرای ۱۱۹۵ پروژه در ۲۸۰ شهر برای کاهش تنش آبی اختصاص داده است.

تبیین پروژه‌های متعدد در دولت دهم برای وزارت نیرو این دولت را با مشکلات زیادی روبرو کرد به طوری که اکنون وزارت نیرو با حجم وسیعی از پروژه‌های اجرا نشده که هر کدام به میلیاردرها تومان سرمایه نیاز دارد مواجه شده و تا سال ۱۳۹۵ پیش بینی می‌شد که دست کم ۱۷ سال تا خلاصی از این ماجرا زمان لازم باشد اما اکنون بر اساس آخرین برآورد های صورت گرفته وطبعیتا افزایش تعدد پروژه‌ها این عدد به ۵۰ سال افزایش یافته است.

❖ حرف آخر...

پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام هر کدام سرمایه‌هایی هستند که حالا تلی از خاک شده‌اند. اینکه برآورد شده ارزش این پروژه‌ها رقمی در حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان است دیگر جای هیچ تحلیل و تفسیری نمی‌ماند جز آنکه بپرسیم سرنوشت عمران در کشور به کدام مسیر ختم خواهد شد؟

بررسی نوسانات اخیر دلار و سکه در ایران

اطلاعات متقارن وشفافیت نسخه آرامش بازار ارز

خرید و فروش خود را نیز تنظیم می‌کنند (خرید و فروشی که بر مبنای اطلاعات دقیق صورت نگرفته است). نتیجه جریان اطلاعاتی نامتقارن در بازارها بر هم زدن رقابت در راستای کاهش کارآیی است. وقتی یکی از طرف معامله اطلاعاتی دارد که طرف دیگر از آن بی‌بهره است در چنین شرایطی ریسک معامله برای طرف کم‌اطلاع به شدت افزایش خواهد یافت. به‌نظر می‌رسد روز گذشته نیز معامله‌گران ارزی بیشتر براساس همین وضعیت اطلاعات نامتقارن و اطلاعات محدود موقعیت خود را تنظیم کردند. به‌عنوان مثال، روز گذشته معامله‌گران عنوان می‌کردند بحث‌های پیرامون FATF و قطع واردات با دلار ۴ هزار و ۲۰۰ تومان زمینه‌ساز افزایش قیمت‌ها شده است. با رویکرد تطبیقی این دو متغیر می‌توانستند نشانه‌هایی از تغییر روند بازار باشند؛ ولی بررسی عمیق‌تر از آن حکایت می‌کند، اگر معامله‌گران اطلاعات دقیق‌تری از این اخبار داشتند و براساس هیجانات رفتار نمی‌کردند، تصمیمات متفاوت‌تری را اتخاذ می‌کردند.

درحالی‌که برخی قطع واردات با دلار ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی را متغیر افزایشی دانسته‌اند، ولی کارشناسان باور داشتند آنچه سیاستساز جدید وارداتی است بیشتر از آنکه ناشی از زیگزاگ سیاسی باشد حکایت از اصلاح رویه‌ها دارد. ثبت‌سفارش‌های زیاد برای دریافت دلار ارزان موجب شده